A°. 1838. No. 89.

DINGSDAG, DEN 6den NOVEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Buitenlandsche Berigten.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 10 September 1838.

Hollandsche Berigten.

ROTTERDAM, 7 September.

Eergisteren heeft alhier een zonderling geval plaats gehad:

Op den 22sten Augustus ll. is alhier voor den civielen stand getrouwd een paar echtelingen van de Joodsche gemeente, en zijn op den 5den dezer maand kerkelijk ingezegend. Na eene, zoo men verneemt, vrolijke bruilofts viering, welke tot des nachts ten drie ure geduurd heeft, naar huis terugkeerende, verwijderde zich de jonggehuwde echtgenoot al dadelijk en werpt zich uit een raam, van het achtergedeelte van het huis, in de gracht en schijnt de hem oogenblikkelijk toegebragte hulp geweigerd te hebben. Welke de oorzaak van deze zoo noodlottige gebeurtenis moge geweest zijn, zal waarschijnlijk wel een raadsel blijven.

— HOORN, 4 September. Werd deze stad onlangs door eene ontzettende ramp, den hevigen brand der hoofdkerk, geteisterd, ook op Dingsdag 21 Augustus ll., werden de gemoederen van alle ingezetenen met weemoed en ontsteltenis vervuld.

Bij een verhoor namelijk van een viertal veroordeelde gevangenen, in het huis van correctie alhier door den heer kommandant Willem Duppe, over hoogst onzedelijke en ergerlijke gedragingen bragt een dier gevangenen met name Laurens van der Tak, onverhoeds en verrâderlijke aan gemelden kommandant eene diepe en gevaarlijke wonde met een mes, hetwelk hij in zijne zijzak verborgen had, in den onderbuik toe, niettegenstaande die gevangenen door drie gewapende bewaarders vergezeld waren en de heer adjunct-kommandant de Loggere zich in hetzelfde vertrek bevond.

Ofschoon de wonde op dat oogenblik juist niet volstrekt doodelijk was, zoo was echter de toestand van den ongelukkigen kommandant hoogst zorgelijk en smartelijk; en ondanks zijn gezond en sterk ligchaamsgestel, ondanks de ijverige zorg en de onvermoeide hulp van bekwame genees- en heelkundigen, bezweek hij onder veel pijnen en smarten ten gevolge van den euvelmoed van een sluipmoordenaar, in den nacht van Vrijdag 24 Augustus ll.

Met den meesten luister en onder den toevloed van eene ontzettende menigte, diep getroffen door deze schrikkelijke gebeurtenis, is op Maandag 27 Augustus ll. zijn stoffelijk overschot ter aarde besteld.

Hoe zal het schot, hetwelk bij het dalen van de lijkkist in de groeve der vertering, ter eere van den overledene viel, het verstokte hart van den booswicht in den kerker getroffen hebben, wien de regtvaardige straf voor zijne euveldaad wacht!

De staat verliest in dien bevelhebber een kloeken krijgsman, het beheer der gevangenissen een ijverig, eerlijk en verdienstelijk hoofd, zijne bloedverwanten een braven en deugdzamen naastbestaande en zijne reeds bedaagde gade een trouwen en hartelijken echtgenoot.

Fransche Berigten.

PARIJS, 4 September.

In een partikulieren brief uit Parijs komt het volgende voor:

De geboorte van den graaf van Parijs heeft, gelijk zeer wel te denken is, de vrienden der koninklijke familie en de vrienden van den Julijtroon ten toppunt van vreugde verheven. Men wil daarin, dat het kind een jongen is, eene waarborging voor de toekomst, een heilspellend teeken zien; men moet ook bekennen, dat Lodewijk Filip zich met de onverdeelde gunst der geluksgodin heeft te verblijden. In zijne plaats zijnde zoude ik, even als Polycrates, de schoonste parel van mijnen schat in de zee werpen en de onderaardsche goden bidden het zoenoffer te behouden. De koning van Rome stierf te Weenen en de hertog van Bordeaux leeft in Bohemen. Dat het kind der hertogin van Orleans een jongen is, dat men de geboorte van den derden koning des geslachts viert, bij die gelegenheid geschenken aan het leger uitdeelt, aan de civiele en militaire ambtenaren bevordering verleent, enz., is volkomen natuurlijk, van ouds gebruikelijk en laat zich van zelven verklaren. Dat daarentegen de geboorte van den prins de bekeering van den aartsbisschop van Parijs, of liever de verzoening van de geestelijkheid met den Julijtroon heeft te weeg gebragt, is niet ieder zoo ligt begrijpelijk. Het ware echter wel mogelijk, dat de aartsbisschop in den prins eenen vinger der Goddelijke Voorzienigheid zag en dezelve derhalve niet langer wilde tegenwerken. Ik geloof nogtans niet, dat dit juist de oorzaak zijner bekeering is geweest; en mijne gedachte is genoegzaam die van het meerendeel der Franschen; maar dit is niettemin de oorzaak, dat men zich in eene menigte van berigten nopens de verzoening van den aartsbisschop met de regering verdiept. Of het waar is, dat het Pantheon de prijs is geweest, waartegen het gouvernement de gunst van den aartsbisschop heeft geruild, waag ik niet te beslissen; zoo veel slechts is zeker, dat wanneer het Pantheon werkelijk wederom aan de geestelijkheid mogt teruggegeven worden, zulks een der onstaatkundigste stappen zoude wezen, dien de regering ten aanzien van de inwendige politiek immer begaan hebbe. De Franschen zijn nu eenmaal gaarne gevleid, en het streelt hen op de kerk der heilige Genoveva het opschrift te lezen: *Aux grands hommes la patrie reconnaissante*, want dit is hun een bewijs, dat zij zeer vele groote mannen bezitten. Het is mogelijk, dat het gouvernement er in slaagt, de eene instelling na de andere, waardoor de vrijheid van het volk wordt verzekerd, te ondermijnen, te vernietigen, doch het zoude uiterst moeijelijk en hoogst gevaarlijk zijn, dit volk in deszelfs voorbordeelen omtrent Frankrijks roem aan te tasten. Nu echter de regering zoo op het toppunt van geluk is geplaatst; ware het mogelijk, dat haar eindelijk de lust bekroop om het masker af te werpen.

— In de Engelsche dagbladen leest men het volgende:

Door de brik Hebden, Kapitein W. B. Fowler, die den 25sten Augustus te Greenock binnengekomen is, zijn op 350 graden van de Portugeesche kusten, uit eene aldaar dobberende sloep gered en ingenomen geworden twee dames, een passagier en twee man van de equipagie der Amerikaansche Brik Braganza. Deze ongelukkigen waren reeds 25 uren in de sloep rondgeslingerd geworden, toen zij op eene zoo wonderdadige wijs uit hunnen nood werden gered. De geredden zijn de Heer Georges Diehl, van Philadelphia, eigenaar van het schip Braganza en zijne vrouw, de weduwe van den kapitein A. F. Turley, gezagvoerder op het schip, de heer Mois, en de kok. Zie hier hoe de zaak zich heeft toegedragen:

De Amerikaansche brik Braganza, van Philadelphia, uit St. Jan van Porto Rico naar Genua vertrokken, met eene lading suiker, moest om het slechte weder, te Philadelphia binnenloopen, van waar het schip den 8sten Julij ll. weder uitliep; de equipagie bestond uit acht matrozen. Alles ging wel tot op den 5den Augustus, als wanneer de stuurman den kapitein berigt kwam geven, dat de equipagie oproerig was. De Kapitein en stuurman begaven zich op het dek; de eerste slechts van een mes voorzien en de tweede geheel ongewapend. Beiden lagen spoedig onder den voet, de kapitein werd door de muiters in zee geworpen; den stuurman, hoewel gewond, gelukte het de kajuit te bereiken, waarin de muiters hem met de passagiers opsloten. Des morgens verschenen zij, om alle wapenen en stuurmansgereedschappen van de opgeslotenen op te eischen, hun verzekerende dat, indien zij zich rustig hielden, hun geen letsel zou gebeuren. Den 7den ontwaarden de gevangenen eenen dikken rook, die in de kajuit begon te dringen; zij vroegen wat dit beteekende en ontvingen ten antwoord, dat zij dadelijk al hunne kostbaarheden en geld hadden af te geven, of dat men hen in de kajuit versmoren zou. Zij voldeden aan dezen eisch en de rook werd gebluscht. Den 11den werden de drie passagiers met den kok, om hen te geleiden, in de sloep gezet, om te beproeven of het gunstig lot hen zou willen redden, maar in weerwil van al hun smeeken, werd hun niet vergund den gewonden stuurman mede te nemen. Nu dobberden zij, zoo als reeds gezegd is, 25 uren lang in dien verschrikkelijken toestand, tot dat zij eindelijk de brik Hebden ontdekkende, jagt op dezelve maakten en door haar opgenomen werden.

De genoemde brik Braganza is den 23sten Augustus ll. tusschen Borkum en Juist, op de Oostvriesche kust gestrand, waarvan vijf matrozen in eene boot te Emden aangekomen zijn. Deze zijn dadelijk in hechtenis genomen en zullen geregtelijk vervolgd worden; een der matrozen had zich in de gevangenis opgehangen.

Duitsche Berigten.

BERLIJN, 2 September.

Heden is hier een koerier uit Minden aangekomen met eenen eigenhandigen brief van den Drost van Visschering aan onzen koning. De aartsbisschop verzoekt Z. M. eerbiedigljk hem, uit hoofde van geschokte gezondheid, gedurende eenigen tijd uit zijne gevangenschap te ontslaan; hij geeft daarin de heilige verzekering alleen bij zijne familie in en rondom Munster zich te zullen ophouden, nimmer naar Keulen en deszelfs onmiddelijken omtrek te zullen gaan, alle aanraking met de aldaar woelende en weerbarstige partij te zullen vermijden en zich terstond wanneer Z. M. zulks zoude bevelen, wederom naar eene aangewezene plaats te willen begeven. Hoe bedenke-

lijk het ook zijn moge de brandtoorst daar neder te leggen, waar de kolen nog in de asch glimmen, schijnt desniettemin onze edele monarch, de vele strafbare gedragingen van den Drost van Visschering vergetende, hem de groote gunst te willen bewijzen, om hem op de hem voorgeschreven en door hem zelven onderteekende voorwaarden, uit Minden te ontslaan. Mogt echter de ortodoksche hoogepriester ditmaal op nieuw zijn woord breken, alsdan zoude, hoe lankmoedig ons gouvernement ook wezen moge, onverbiddelijke gestrengheid worden toegepast.

De Heer von Dunin, die met zijne tiara en zijnen herdersstaf nog altijd het oogenblik zijner wegvoering wachtende is, ten einde in Posen onlusten mogten ontstaan, heeft geheel misgerekend. Het gezag onzer regering is in het hertogdom zoo vast gesteld en de gezindheid der onderdanen zoo goed, dat men daar volstrekt niets heeft te vreezen, al vertoonden zich ook hier of daar enkele wederspannigen; met deze rustverstoorders zal men trouwens zoo kort en streng te werk gaan, dat zulks den vorigen tot een afschrikkend voorbeeld zal dienen. De Heer von Dunin zal waarschijnlijk niet gevangen gezet, maar stiptelijk bewaakt worden.

Mengelingen.

BEZOEK TE EGER.

(VERVOLG EN SLOT VAN ONS VORIG No.)

Was het een staatkundige maatregel, of was het een uitvloeisel van godsdienstige dweeperij, die dit ijzer aan zijne moordenaars in de hand gaf? Te vergeefs hebben geschiedenis en poezij dezen grooten naam in eenen schoongekleurden rand willen plaatsen: de ware oorzaak van *Wallenstein's* dood blijft, altijd een raadsel voor den onpartijdig oordeelende. Aan weêrszijden van het portret hangen twee geschiedkundige tafereelen, die, ofschoon slecht geschilderd, toch altijd derzelver waarde behouden, daar zij als tijdgenooten van het bloedige wanbedrijf te voorschijn treden en de bijzonderheden, die het vergezelden getrouw aan het nageslacht overleveren. Het eene tafereel stelt de zaal voor *Wallenstein's* slaapvertrek voor; de personen die de wacht bij hem houden, worden door vijf of zes sluipmoordenaars overvallen en afgemaakt; het andere stelt het vertrek van *Wallenstein* zelf voor, terwijl hij uit het bed springt, en, een doodelijken lanssteek in de borst ontvangende, nederzinkt. — Van hier begaf ik mij naar het huis waar de treurige gebeurtenis zelve voorgevallen is. Dit huis behoort thans aan den burgemeester van *Eger*, die smaak genoeg bezit, om aan den breeden trap en de oude houten leuning geene veranderingen te brengen. Het schijnt dat de moordenaars van *Wallenstein* niet langs den grooten, maar langs een kleinen op eene plaats uitkomenden trap in zijn vertrek zijn doorgedrongen. Een lange gang voert werkelijk naar dit vertrek heen. Bij het intreden in dit vertrek, herkende ik, aan het venster, dat op de straat uitziet, den plek waar *Wallenstein's* bed gestaan had. Hier werd hij vermoord, hier vloot het edele bloed dat in zoo vele veldslagen gespaard bleef. — Mijne verbeelding was als aan dezen plek geboeid; maar de plek was niet ledig. Twee groote sneeuwwitte gordijnen bedekten aldaar, op eene geheimzinnige wijze, iets van vierkanten vorm. Hier staat gewisselijk, dacht ik, een geschiedkundig monument, een altaar der herinnering aan het treurige voorval; misschien ook wel eene inscriptie. Eerbiedig naderde ik, opende behoedzaam de gordijnen en zag — een spiegel en allerlei fleschjes met reukwater. Het was het toilet van de vrouw des huizes, het op de plaats waar *Wallenstein* den adem uitblies. — Men stelt zich gemakkelijk voor, hoe groot de teleurstelling mijner verbeelding was.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 3den dezer, het Schip *Heppens*, Kapt. G. D. Swart, van Amsterdam, laatst van Madeira, hebbende 50 dagen reis; Passagiers: de Heer Johann Anton Reelfs en Echtgenoot.

UITGEKLAARD.

Den 2den dezer, de Nederlandsche Sloep *Jannette*, Kapt. A. Charrurier, naar Berbice.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 3den September, het Schip *Suriname*, Kapt. R. van der Meij. — Den 6den het Schip *Hillegonde Ida*, Kapt. H. A. Hendriks. — Den 7den het Schip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. Atkes.

Publieke Veilingen.

Ten Huize van den Vendumeester
A. SALOMONS.

Donderdag, den 1 November 1838.

De GROND en GEBOUWEN der Plantadje *LELIENDAAL*, benevens 10 koppen SLAVEN en daaraan behoorende Grond *LA SANGSUE*. — *f* 19,900. — J. LEACH.

Advertentien.

Militaire Boedels.

De Administrateur van Financien roept bij dezen op de Crediteuren des Boedels wijlen den Chirurgijn der 2de klasse bij het Bataillon Jagers No. 27, CALISTE EDOUARD CUSIN, overleden binnen deze Kolonie den 1sten Februarij 1838, om vóór het einde der maand December aanstaande, hunne rekeningen in blanco ten zijne bureele in te leveren.

Paramaribo, den 5 November 1838.

De Administrateur voornoemd,
CH. L E E R S.

(38993) De ondergeteekende, biedt aan, tegen den *gewonen Interest* en onder *voldoende zekerheid*, te beleggen, eene som van *VIJF DUIZEND GULDEN*, aankomende diverse Minderjarigen.

Paramaribo, den 2 November 1838.
De *fungerende* Weesmeester,
J. O. N. ENGELBRECHT.

(39005) Op *HEDEN*, des voormiddags ten 9 ure, zal de *fungerende* CURATOR van het Departement der *Onbeheerde Boedels*, bij en door den Vendumeester A. SALOMONS, op Vendu, doen verkoopen:

(29) NEGEN EN TWINTIG stuks *VARKENS*, eenig *PLUIMVEE* en een *vier riems TENT-CORJAAL*, liggende voor het Huis van den Heer J. H. IM THURN: voor rekening van den Boedel A. P. S. BARBE.

Zijnde de Varkens te bezigtigen op de Stal van den Heer J. G. WEIJLER.

Paramaribo, den 6 November 1838.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(39008) De *fungerende* CURATOR bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zal op Vrijdag den 9den dezer, des namiddags ten *vier* ure, in het Lokaal van het Departement, door den Vendumeester A. SALOMONS, doen verkoopen, de volgende *VASTE EFFECTEN*, als:

De *HUIZEN*, La. D. No. 178*a* tot *c*., met het *ERF*, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*; aankomende den Boedel NANOE van GODEFROIJ.

Het *HUIS* en *ERF*, La. E. No. 321, aan de *Hoogestraat*; aankomende den Boedel MOZES van LOUISZOON.

Het *HUIS* en *ERF*, La. F. No. 98, aan de *Ponteneerfstraat*; aankomende den Boedel PRINCES van JOHANNA van NOOITGEDACHT.

De *helft* in het *HUIS* en *ERF*, La. A. No. 84, aan de *Tweede Dwarsstraat* (*Combé*); aankomende den Boedel FLORA van FERDINAND van BROUWER.

Mede de *INBOEDELS*, van Mejufvrouw MARIA M. J. HARTELS en van den Heer AUGUST P. S. BARBE, bestaande in VROUWEN SIRADEN, LIJFKLEEDEREN, en andere GOEDEREN.

Liggende de Koop-conditien der opgemelde Huizen en Erven, aan het Departement ter *visie*, voor elk een.

Paramaribo, den 6 November 1838.
M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(38997) De ondergeteekende, zal met concurentie van J. H. REIJEG nom. ux. op Dingsdag den 13den dezer, des namiddags om 4 ure, ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek verhuren:

Diverse *SLAVEN* (waaronder bekwame Metzelnegers), *GEBOUWEN*, en een *TENT-VAARTUIG*; aankomende den Boedel wijlen den Heer JAN LOUIS STUGER, volgens conditien, berustende ter *visie* van een ieder, ten kantore der Gezworen Klerken alhier.

De Respective Huurders worden verzocht de door hen gehuurde Slaven en Tentvaartuig, vóór- of op den 11den dezer bij den ondergeteekende te bezorgen.

Paramaribo, den 5 November 1838.
E. J. S. STUGER qq.

(38861) De ondergeteekende, als Likwidateur der geëxisteerd hebbende Firma van GEBROEDERS CORDUA, verzoekt ten *laatsten* male de Debiteuren derzelve, om het verschuldigde te komen betalen, daar hij anders genoodzaakt zal zijn, de Rekening der nalatigen ter vervolging over te geven; en dat wel binnen *veertien* dagen.

Paramaribo, den 2 November 1838.
TH. CORDUA.

☞ Dezelve heeft in Voorraad en met de laatst gearriveerde Schepen ontvangen:

Een assortiment Hollandsche SPIEGELS *naar de laatste smaak*, blaauwe TAFELSERVIEZEN, voor 6 en 12 Personen, fijne Fransche THEE-SERVIEZEN, opregt Eau de Cologne, Seltzerwater in heele- en halve kruiken, Patent Olij, Broodsuiker, *Curaçaosch* ZOUT en CIGAREN, Patent Worst, Hamburger Rookvleesch, Jongens Hoeden en Petten, alle soorten *DRANKEN* en *PROVISIEN*, enz.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Lodewijk Antonie*, Kapt. R. Tjebbes. — Adres bij C. J. Leijsner. — Sluit 8 dezer.

Het Tweedeks Barkschip *de Goede Vrede*, Kapt. C. Zaal. — Adres bij Degenhard en Kramer. — Sluit 8 dezer.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Willem*, Kapt G. van Medevoort. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 15 dezer

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Maria Frederica*, Kapt. K. B. de Weerd. — Adres bij Gebroeders Reijns. — Sluit *ultimo* dezer.

Het gezinkt Kofschip *Minerva*, Kapt. L. J. Kiens. Adres bij J. L. Gellée.

Het Brikschip *Heppens*, Kapt. G. D. Swart.

naar Rotterdam visa Saramacca:

Het Kofschip *de Vrede*, Kapt. D. J. Wiersma. Adres bij J. L. Gellee. — Sluit *ultimo* dezer

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.